

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

z dnia 27 grudnia 2023 r.

**w sprawie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej
na lata 2024-2026”**

Na podstawie art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2, art. 180 pkt. 1 i art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i poz. 1429) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Elbląg.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Elblągu

Antoni Czyżyk

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Elblągu
z dnia 27 grudnia 2023 r.

**ELBLĄSKI PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
ORAZ ROZWOJU
SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2024-2026**

**Elbląskie Centrum Usług Społecznych
listopad 2023 r.**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	str. 3
2. ANALIZA POTRZEB	str. 6
3. CELE PROGRAMU	str. 17
4. GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁANIA	str. 18
5. BENEFICJENCI PROGRAMU.....	str.18
6. GŁÓWNE ZADANIA PROGRAMU.....	str. 18
7. ZAKŁADANE EFEKTY	str. 19
8. REALIZATORZY PROGRAMU	str. 20
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	str. 20
10. MONITORING PROGRAMU	str. 20
11. EWALUACJA PROGRAMU	str. 21
12. SKŁAD ZESPOŁU ds. OPRACOWANIA PROGRAMU.....	str. 21
13. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ	str. 23

1.WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorząd terytorialny obowiązek sporządzania 3 - letnich programów dotyczących wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, zatem opracowanie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2024 - 2026” wynika z zapisów ww. ustawy. Do końca 2023 roku w naszym mieście realizowane były zadania zawarte w przyjętym przez Radę Miejską „Elbląskim programie wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”.

Aktualnie opracowany dokument zawiera działania na rzecz rodziny i dzieci, które były również realizowane w ramach poprzednich Programów (na lata 2015 - 2017, 2018 – 2020 oraz 2021 – 2023) i winny być kontynuowane z uwagi na uzyskane pozytywne efekty. Na podstawie wniosków z corocznych ewaluacji Programu na lata 2021 - 2023, w opracowanym obecnie dokumencie wpisano konieczne do realizacji nowe formy wsparcia, jak również zadania niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz zapewnienia bezpieczeństwa elbląskich dzieci.

Z dniem 1 lipca 2021r. nastąpiło przekształcenie ośrodka pomocy społecznej w Elblągu w Elbląskie Centrum Usług Społecznych, którego głównym zadaniem jest organizowanie wsparcia usługowego na rzecz mieszkańców Elbląga. Przeprowadzona diagnoza wykazała, iż około 60% badanych wskazuje jako ważne wspieranie rodziny i rozwój usług. Mając powyższe na uwadze Elbląskie Centrum Usług Społecznych rozszerzyło wachlarz swoich usług o Pakietu Rodzina oraz Pomocne Wsparcie (zakres usług zawarty w Elbląskim Programie Usług Społecznych). Pakiety usług społecznych są uzupełniane działaniami wspierającymi przez pracowników ECUS.

Głównym założeniem Programu jest uprawnienie rodziny, wychowującej dzieci, a przeżywającej okoliczności mogące skutkować ograniczeniem przez sąd władzy rodzicielskiej (uzależnienie, przemoc, długotrwała choroba, niewydolność

wychowawcza) do uzyskania wsparcia w postaci usług: psychologicznych, pedagogicznych, prawnych, terapeutycznych, mediacji, interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, czy asystentury rodzinnej.

Najważniejsze jest utrzymanie samodzielności i spójności rodziny, w tym zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W odniesieniu do systemu usług oferowanych rodzinom chodzi też o wypracowanie procedur współdziałania osób, zespołów, instytucji i służb oraz skoordynowania ich działań, tak aby rodzina była w centrum ich uwagi i troski – jako podmiot uprawniony do wsparcia, pomocy i pracy. Wsparcie – w ramach lokalnych usług środowiskowych, w tym w postaci asysty rodzinnej – przysługuje teraz wszystkim rodzinom, które samodzielnie nie są w stanie sprostać rolom społecznym, w tym przede wszystkim wynikającym z realizacji władzy rodzicielskiej. Działania wobec rodzin z dziećmi, w tym dobór metod i narzędzi, przebiegać powinny według schematu rozróżniania interwencji od pomagania i wspierania, rozdzielania świadczeń pieniężnych od usług oraz włączania różnych profesjonalistów działających zespołowo.

Głównymi i bezpośrednimi adresatami usług są rodziny z dziećmi, a kierunki pracy służb to:

- prewencja – w odniesieniu do rodzin, w których rozeznano potrzebę z zakresu opieki nad dziećmi,
- interwencja – gdy występuje zagrożenie dobra, bezpieczeństwa, zdrowia i życia dziecka,
- aktywizacja i integracja rodzin – aby radziły sobie z realizacją ról społecznych, w tym rodzicielskich, przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz były zdolne korzystać z usług społecznych na ogólnych zasadach.

Rodziny, które mają trudności w wypełnianiu w sposób prawidłowy swojej roli w pierwszej kolejności zostają objęte wsparciem ze strony asystenta rodziny albo pracownika socjalnego tutejszego Centrum. Ich zadaniem jest wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i wsparcia rodziny tak, aby w przyszłości potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

Elbląski Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej, w tym przede wszystkim skupia się na zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc i stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią

wiedzę i umiejętności. Ponadto Program zakłada konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej dopiero po wyczerpaniu wszelkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. Program zawiera także działania jakie należy podjąć na rzecz rodziców biologicznych dziecka po odebraniu go z domu, aby zwiększyć jego szanse na powrót do rodziny naturalnej. Niniejszy dokument przedstawia również działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz rodziny zastępcze. Ponadto Program wskazuje na działania jakie podejmowane będą przez Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie filia w Elblągu, ukierunkowane na skuteczne przeprowadzanie procedur adopcyjnych.

Opracowanie Programu nastąpiło przy współdziale organizacji pozarządowych i instytucji z terenu Gminy Miasto Elbląg świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny, dzięki nadesłanym materiałom oraz spotkaniom, które zostały zorganizowane w siedzibie ECUS. Realizacja programu będzie oparta na współpracy i współdziale ww. organizacji i instytucji.

Planowane działania w zakresie wspierania rodziny oraz rozwoju pieczy zastępczej realizowane będą w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1526 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminy (Dz. U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2023r. poz. 1426 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2023r. poz. 901 z późn. zm.);
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720)
- 8) Elbląski Program Usług Społecznych

2. ANALIZA POTRZEB

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21.11.2023r. Elbląg jest miastem liczącym 113 567 mieszkańców. W 2020r. było – 115 575 osób; w 2021r. – 114 401 i na koniec grudnia 2022r. – 113 567 mieszkańców. Przyrost naturalny w Elblągu na przestrzeni ostatnich trzech lat po raz kolejny był ujemny i kształtował się następująco tj. w 2020r. (-668), w 2021r. (-991) oraz w 2022r. (-715). W ubiegłych latach spadła również liczba urodzeń tj. w 2020r. urodziło się 872 dzieci, w 2021r. było 756 dzieci, w 2022r. 753 dzieci. Zgonów w 2020r. odnotowano 1540, w 2021r. 1747; w 2022r. 1468. Dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazują niepokojące tendencje. Wpływ na powyższą sytuację ma zapewne sytuacja ekonomiczna młodych osób, co powoduje, iż nie mają oni zapewnionego poczucia bezpieczeństwa i nie podejmują decyzji dotyczącej założenia rodziny.

Na podstawie danych statystycznych GUS, rynek pracy w Elblągu kształtował się następująco:

- w 2020r. – 994 osoby były bezrobotne zarejestrowane w PUP
- w 2021r. – 966 osób
- w 2022r. – 862 osoby

Z przedstawionych danych wynika, że liczba osób bezrobotnych rejestrowanych sukcesywnie spada. W 2020r. bezrobotnych mężczyzn było 26,5%, w 2021r. 33,4% i w 2022r. 27,8%, natomiast bezrobotnych kobiet było w 2020r. 34,8%, w 2021r. 39,6% i w 2022r. 37,1%.

Bezrobocie w rodzinie powoduje duży kryzys, który ma negatywny wpływ na wszystkich jej członków. Brak zatrudnienia ma realny wpływ na pogorszenie się funkcjonowania rodziny i bardzo często prowadzi do dużych ograniczeń odnośnie zaspokojenia potrzeb rodziny. Długotrwałe pozostawanie bez pracy zawodowej powoduje brak poczucia wartości, osamotnienie, zniechęcenie, co może przyczynić się do rozwoju uzależnienia od alkoholu lub środków odurzających, które niejednokrotnie są połączone z występowaniem przemocy, a także stać się przyczyną nieprawidłowego wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Powyższe naraża rodzinę na rozpad istniejących więzi oraz

powoduje zjawisko marginalizacji społecznej. Elbląskie Centrum Usług Społecznych mając na względzie powyższe jest partnerem w projektach na rzecz osób bezrobotnych realizowanych przez organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie miasta Elbląga. Osoby będące w kręgu zainteresowań tutejszego Centrum są jednocześnie uczestnikami realizowanych projektów np. CIS.

W 2020r. ze wsparcia tutejszego Centrum korzystało **4032 rodziny**, natomiast w 2021r. pomocą zostało objętych **3828 rodzin**. Dane pokazują, iż liczba wspieranych rodzin zmniejsza się. Natomiast w 2022r. rodzin, które skorzystały z pomocy ECUS było **3811**.

Z analizy dokumentów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych i sprawozdań wynika, że na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby rodzin, które znajdują się w sytuacji wymagającej wsparcia nie finansowego, ale przede wszystkim pozamaterialnego. Sytuacja pandemii COVID-19 przyczyniła się do nasilenia tego zjawiska. Zauważalnym problemem jest izolacja młodych ludzi od ich środowiska rówieśniczego i jej skutki, wpływ tej sytuacji na relacje w rodzinie, nasilające się lub pojawiające konflikty wynikające z ograniczonych możliwości realizowania i zaspokajania potrzeb wszystkich członków rodziny. W opinii środowisk i lokalnych liderów oraz pracowników instytucji zajmujących się tą sferą wsparcia, wzrasta zapotrzebowanie na kompleksową, wieloaspektową pomoc dla rodzin niezależnie od tego czy są to rodziny pełne, niepełne, wielodzietne. Wskazuje się stały dostęp do poradnictwa specjalistycznego. ECUS realizował usługi w pakiecie Rodzina, które winny być kontynuowane, w szczególności pomoc logopedyczną, pomoc psychologiczną, terapeutyczną. Potrzeby w tym zakresie są wynikiem pandemii Covid -19.

Obserwuje się wzrost niewydolności wychowawczej rodziców. Zaburzenia zdrowia psychicznego sprawiają, że coraz wieka liczba dzieci i młodzieży wymaga wsparcia specjalistycznego. Wśród najczęściej wskazywanych potrzeb w obszarze rodziny znajduje się: wsparcie mobilnej psychiatrii środowiskowej dla dzieci i młodzieży, wsparcie terapeutyczne w różnych obszarach, w tym psychologiczne, uzależnień, logopedyczne, dietetyczne, terapie rodzinne, małżeńskie i partnerskie, mediacje, wsparcie edukacyjne rodziców w zakresie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością. Co raz więcej dzieci z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami FASD, spektrum autyzmu

przebywa w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wiele dzieci jest niezdiagnozowanych, co jest wynikiem braku specjalistów. Brak diagnozy uniemożliwia podjęcie właściwej interwencji.

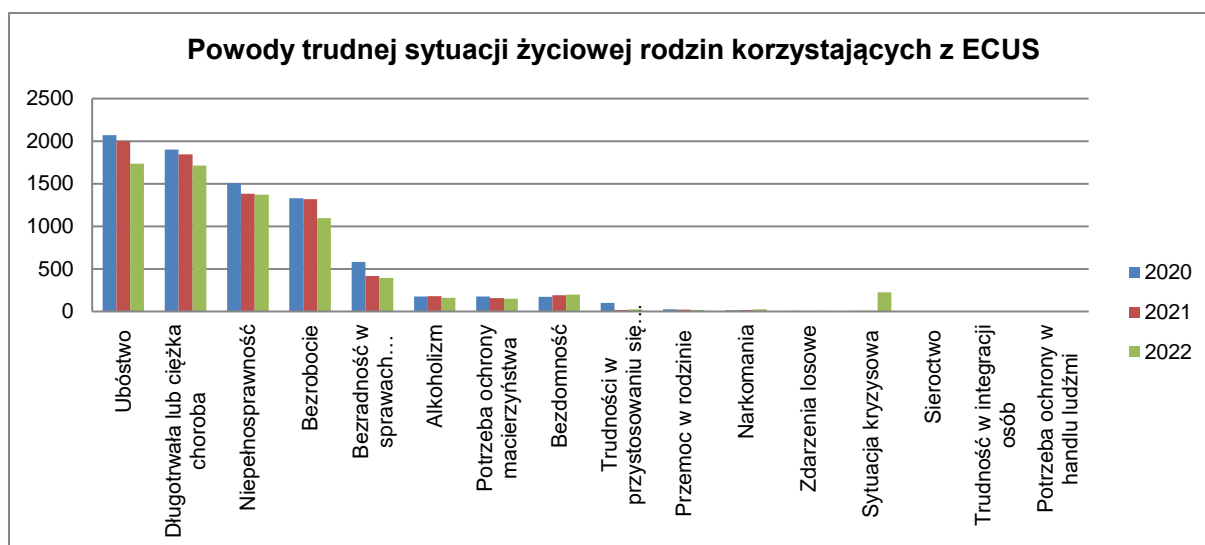
Przedstawiciele instytucji, lokalni eksperci i liderzy wskazywali na konieczność specjalistycznej pomocy. Jak też na potrzebę podjęcia działań o charakterze profilaktycznym przeciwdziałających zachowaniom ryzykownym. Wszyscy respondenci wskazali na potrzebę organizowania atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Poniższa tabela oraz wykres pokazują szczegółowe powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Tabela nr 1. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy ECUS w latach 2020 - 2022.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2020r.	Liczba rodzin w 2021r.	Liczba rodzin w 2022r.
Ubóstwo	2069	1999	1736
Bezrobocie	1330	1319	1095
Niepelnosprawność	1507	1383	1372
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	583	416	395
Bezdomność	171	190	199
Długotrwała lub ciężka choroba	1903	1846	1714
Przemoc w rodzinie	24	21	18
Alkoholizm	176	178	162
Narkomania	13	18	26
Trudności w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary	99	18	24
Potrzeba ochrony macierzyństwa	175	158	149
Zdarzenia losowe	8	1	5
Sytuacja kryzysowa	6	7	225
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0
Potrzeba ochrony w handlu ludźmi	0	0	0
Sieroctwo	2	2	2

Źródło: ECUS w Elblągu

Warto zaznaczyć, iż występują cztery największe obszary, które wymagają wsparcia ze strony Elbląskiego Centrum Usług Społecznych tj. ubóstwo, długotrwałe choroby, niepełnosprawność i bezrobocie. Analiza poprzednich lat wskazuje, iż spada liczba osób wymagających wsparcia w ww. obszarach. Na zmniejszenie się liczby rodzin korzystających z pomocy tutejszego Centrum niewątpliwie ma wpływ wprowadzenie rządowych programów społecznych oraz rozbudowa świadczeń rodzinnych.

Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia. Można wyróżnić wiele przyczyn ubóstwa ale najważniejsze znaczenie ma poziom bezrobocia, a także pewien sposób postawy ludzi. W 2020r. było 2069 rodzin, których powodem trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo, w 2021r. było 1999 rodzin i w 2022r. tych rodzin było 1736. Kolejne obszary jak długotrwała choroba i niepełnosprawność, co stanowi jeden z głównych powodów udzielania pomocy społecznej. Wiedząc zatem, iż problemy zdrowotne nasilają się z wiekiem oraz mając na uwadze zachodzące zmiany demograficzne, a w szczególności wydłużanie się czasu trwania życia, spadek dzietności, jak również zmianę modelu rodziny, spodziewać się można wzrostu udziału świadczeń z tytułu choroby lub niepełnosprawności we wszystkich udzielonych w ramach pomocy społecznej świadczeniach. Z danych ECUS jednakże wynika, iż spadła ilość rodzin tj. w 2020r. było 1507 rodzin a w 2022r. już 1372 rodziny. Jeśli chodzi o długotrwałą chorobę to w 2020r. było 1903 rodziny a w 2022r. 1714 rodzin.

Podobne, spadkowe tendencje utrzymują się wśród liczby rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Jest to znaczny spadek w porównaniu z rokiem 2020, gdy tych rodzin było 583, a w 2022r. 395 rodzin. Spadek ten dotyczy jednak jedynie ilości rodzin, co może wynikać z ogólnego spadku rodzin korzystających z pomocy tutejszego Centrum. **Niepokojąca jest jednak złożoność i wielorakość problemów występujących w tych rodzinach.** Na występowanie problemów opiekuńczo- wychowawczych ma wpływ szereg czynników dotyczących zarówno dziecka jak i jego środowiska rodzinnego (rodziców, dziadków itp.). Większość przypadków jednak jest wynikiem błędów wychowawczych i zaniedbań ze strony rodziców spowodowanych uzależnieniami, którym towarzyszą akty przemocy. Zauważa się pogłębienie skali problemu uzależnień o czym świadczy liczba rodzin objętych wsparciem pracowników z zakresu asystentury czy pracy socjalnej. Mimo, że problem alkoholizmu w latach 2020 – 2022 pozostaje niemal na takim samym poziomie, należy wziąć pod uwagę, że jest to wynikiem spadającej liczby rodzin korzystających z pomocy Centrum. Obserwuje się znaczący wzrost dotyczący problemu narkomanii tj. w 2020r. było 13 rodzin a w 2022r. już 26 rodzin.

Na terenie Elbląga funkcjonują poradnie zajmujące się terapią uzależnień:

- Centrum Odwykowo - Terapeutyczne przy ul. Trybunalskiej 11
- Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Królewieckiej 197
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Młodzieżowy Ośrodek Terapeutyczny KARAN "Dom Zacheusza" przy ul. Królewieckiej 197
- Stowarzyszenie Monar Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień Elbląg ul. Bema 80.
- Miejskie Centrum Wsparcia Osób Bezdomnych i Uzależnionych Elbląg ul. Królewiecka 102.

Ponadto pomoc osobom uzależnionym od alkoholu świadczy Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działający w jej strukturach Zespół ds. Lecznictwa Odwykowego.

Problem uzależnienia dotyka również osoby niepełnoletnie, ilość osób poniżej 18 roku życia korzystających z porad w zakresie leczenia uzależnień przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2. Liczba osób do 18 r. ż. objętych usługami w ramach Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia oraz Poradni Leczenia Uzależnień:

Rok	2020r.	2021	2022	2023 do końca czerwca
Ilość osób	73	68	149	32

Źródło: Poradnia Karan w Elblągu

Kolejny problem, mający wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin stanowi demoralizacja i przestępczość wśród nieletnich. Szczegóły w zakresie popełnionych czynów karalnych w latach 2021 - 2023 zawiera tabela nr 3.

Tabela nr 3. Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich

2020r.	2021r.	2022r.	2023r. (do 30.06)
14	43	30	33

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak wynika z powyższej tabeli nastąpił pomiędzy rokiem 2020 a 2021 znaczny wzrost liczby popełnionych czynów karalnych wśród osób nieletnich, co niewątpliwie miała pandemia covid19.

Tabela 4 zawiera ilość spraw dotyczących nieletnich skierowanych przez Zespół Wykroczeń KMP Elbląg do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

Tabela nr 4. Liczba spraw skierowanych do Sądu

Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich				
Lata	2020r.	2021r.	2022r.	2023r. (do 30.06.2023r.)
Ilość spraw	111	99	115	26

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak pokazują powyższe dane w roku 2020 i 2022 nastąpił wzrost spraw kierowanych do Sądu w sprawach nieletnich.

Tabela nr 5. Ilość spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu

Ilość spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu skierowanych do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich				
Lata	2020r.	2021r.	2022r.	2023r. (do 30.06.2023r.)
Ilość spraw	16	16	8	28

Źródło: Komenda Miejska Policji w Elblągu

Jak wskazują dane w powyższej tabeli w 2023r. nastąpił znaczny wzrost spraw dotyczących nieletnich pod wpływem alkoholu. Na podstawie danych zawartych w tabelach można zauważyć, iż nastąpił wzrost osób nieletnich, które popełniają czyn karalny, wysoki wzrost wniosków złożonych do Sądu Rejonowego w Elblągu ws. nieletnich oraz wniosków dotyczących spożywania alkoholu przez osoby poniżej 18 r.ż. Obserwuje się wzrost osób nieletnich, którzy coraz częściej sięgają po alkohol czy środki odurzające, po których często popełniane są czyny karalne. Spożywanie alkoholu przez nastolatków jawi się jako zjawisko szczególnie niebezpieczne społecznie.

Tabela nr 6. Liczba wydanych skierowań do MOW

Rok	2020	2021	2022	2023 (do 30.06.2023r.)
Liczba skierowań dla dzieci i młodzieży do MOW	44	32	39	7

Źródło: Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Elblągu

Z pozyskanych danych wynika, iż w latach 2021-2022 wzrosła liczba nieletnich, którzy zostali umieszczeni w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, co jest niewątpliwie związane ze wzrostem popełnionych czynów karalnych przez osoby poniżej 18 r.ż.

Tabela nr 7. Liczba nadzorów na nieletnimi

Rok	2020	2021	2022	2023 (do 30.06.2023r.)
Liczba nadzorów na osobami nieletnimi	139	179	116	133

Źródło: I Zespół Kuratorów Sądowych

Analizując liczbę prowadzonych nadzorów nad nieletnimi wynika, iż największy wzrost był w 2021r. i wynosił 179, natomiast znaczny spadek odnotowany został w 2022r. i różnica wyniosła 63 nadzory. Warto zaznaczyć, iż do czerwca 2023r. liczba nadzorów nad nieletnimi już wnosila 133. Przemoc, uzależnienia, wzrost przestępstw nieletnich wpływ na skalę zjawisk miała panująca pandemia. Powoduje to, że nieletni wymagają lub będą wymagać specjalistycznego wsparcia. Wsparcie to będzie długotrwałe i uwzględniło wszystkich członków w strukturze systemu rodzinnego.

W roku 2020 I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej prowadził nadzory nad sprawowaniem władzy rodzicielskiej w 368 rodzinach. W 2021 roku było to 503 sprawy, w 2022 – 434 spraw i do końca czerwca 2023r. – 458 spraw. Jak wynika z przedstawionych danych liczba nadzorów nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej w latach 2020 - 2023 utrzymywała się na podobnym poziomie.

Priorytetem Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu dziecka do rodziny. W 2020 roku 114 rodzin objęto wsparciem asystenta rodziny, w 2021 roku było to 122 rodziny, w 2022 roku – 118 rodzin, zaś w 2023r. – 85 rodzin (stan na koniec października 2023r.) Powyższe dane wskazują, iż wsparcie asystenta w rodzinach z trudnościami jest podstawową formą pomocy świadczoną przez tutejsze Centrum. Powodzenie usług asystenta rodziny w bardzo dużej mierze zależy od wewnętrznej motywacji rodziny do zmiany i poprawy swojego funkcjonowania oraz bieżącej współpracy z asystentem rodziny. Aktualnie z rodzinami pracuje 7 asystentów rodziny.

Mając na uwadze, iż zwiększyła się liczba rodzin, które wymagają specjalistycznego wsparcia w Elbląskim Centrum Usług Społecznych asystentów wspiera zespół pracowników z zakresu pracy socjalnej, w skład którego wchodzi 7 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni pracują z rodzinami, które wymagają świadczenia usług w zakresie edukacji podnoszącej kompetencje rodzicielskie, prowadzenia gospodarstwa domowego, a także działań profilaktycznych, motywujących (zdobycie pracy, walka z uzależnieniami, poprawa kontaktów z członkami rodzin), kontaktowania z instytucjami. W 2020r. pracownicy prowadzili

długoterminową pracę socjalną z 208 rodzinami, w 2021r. i 2022r. z 186 rodzinami i w 2023r. z 142 rodzinami (stan na koniec października 2023r.)

Standardem przyjętym przez ECUS jest szeroko pojęta pomoc specjalistyczna udzielana rodzinom. W strukturach Centrum zatrudnionych jest dwóch psychologów, psychiatrę i terapeutę ds. uzależnień.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, które mają za zadanie wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w tego rodzaju placówkach. Aktualnie w Elblągu funkcjonują trzy placówki wsparcia dziennego, w tym jedna jako placówka opiekuńcza oraz dwie jako placówki specjalistyczne. Placówki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 8. Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego

Lata	Liczba placówek wsparcia dziennego	Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
2020r.	3	53
2021r.	3	54
2022r.	3	53
2023r. (stan na 30.06.2023r.)	3	53

Liczba rodzin zastępczych oraz wychowujących się w nich dzieci od kilku lat systematycznie spada. W 2020r. było 191 rodzin, w 2021r. 198 rodzin, w 2022r. 189 a do 30.06.2023r. było 155 rodzin. Jednak ilość dzieci nowo umieszczanych w pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie (tabela nr 9). Tutejsze Centrum podejmuje działania na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki nad dziećmi. Każdego roku prowadzone są kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze, jednak brakuje kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe. Aktualnie funkcjonuje 14 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 3 pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna.

Tabela nr 9. Liczba dzieci umieszczana w zastępczych formach opieki w latach 2020 - 2023.

Rok	2020	2021	2022	2023 (30.06.2023r.)
Liczba rodzin objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/specjalisty pracy z rodziną	191	198	189	155

Liczba dzieci umieszczona w zastępczych formach opieki	312	310	291	224
Liczba nowo umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych	48	42	51	39

Źródło: ECUS w Elblągu.

Oprócz rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Elbląga funkcjonuje instytucjonalna piecza zastępcza, w której wchodzi 5 placówek opiekuńczo – wychowawcze, w tym:

- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5 – typu socjalizacyjnego,
- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 – typu specjalistyczno-terapeutycznego,
- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 – typu interwencyjnego i socjalizacyjnego,
- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 – typu socjalizacyjnego,
- ✓ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 – typu socjalizacyjnego.

Tabela Nr 10. Liczba dzieci skierowanych do placówek opiekuńczo – wychowawczych w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba skierowanych dzieci do placówek
2020	35
2021	26
2022	37
2023 (stan na dzień 30.06.2023r.)	20

Źródło: ECUS w Elblągu

Z analizy powyższych danych wynika, że liczba dzieci skierowanych do placówek utrzymuje się na podobnym poziomie.

Na dzień 21.11.2023r. 2 dzieci przebywa w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Morągu, 1 dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Tarłowie oraz 3 dzieci w Domu Pomocy Społecznej w Mrągowie.

Obserwuje się coraz dłuższy pobyt dzieci z niepełnosprawnościami w rodzinach zastępczych z powodu braku szansy na adopcję, tym samym powodując brak rotacji w rodzinach zastępczych czy placówkach.

Tutejsze Centrum rokrocznie podejmuje działania, które mają na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców biologicznych, aby umożliwić powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej. Rokrocznie

organizowane są szkolenia dla rodziców naturalnych podnoszące ich kompetencje opiekuńczo – wychowawcze, w których uczestniczą osoby starające się o powrót dzieci z pieczy zastępczej lub rodzice, gdzie istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną np. „Warsztaty dla Rodziców” lub program „Odzyskać dziecko” itp. Obserwuje się, iż niewielu rodziców jest zainteresowanych odzyskaniem dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Tabela Nr 11. Liczba dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej do rodziny naturalnej w latach 2020 – 2023.

Rok	Liczba dzieci
2020	4
2021	14
2022	14
2023 (stan na dzień 30.06.2023r.)	3

Źródło: ECUS w Elblągu

Pełnoletni wychowankowie instytucjonalnej jak i rodzinnej pieczy zastępczej po uzyskaniu pełnoletności mogą rozpocząć proces usamodzielnienia. W ramach tego procesu wychowankowie obejmowani są pomocą finansową na czas kontynuowania nauki, pomocą pieniężną na usamodzielnienie się, czy też zagospodarowanie.

W 2020r. procesem usamodzielnia było objętych 87 wychowanków tj. 38 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i 49 wychowanków z rodzin zastępczych. W 2021r. 81 wychowanków tj. 43 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i 38 wychowanków z rodzin zastępczych. W 2022r. 67 wychowanków tj. 37 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i 30 wychowanków z rodzin zastępczych w 2023r. (stan na 30.06.2023r.) 71 wychowanków tj. 31 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i 40 wychowanków z rodzin zastępczych.

Kolejną z form pomocy dla usamodzielnianych wychowanków jest możliwość okresowego zamieszkania w mieszkaniach chronionych. Obecnie na terenie Elbląga funkcjonują trzy mieszkania chronione tj. przy ul. Szarych Szeregów 1/3, Szarych Szeregów 4/1 i ul. Gwiazdnej 6/4, które przeznaczone są dla wychowanków w wieku od 18 do 25 lat opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze. Lokale znajdują się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Zakrzewo” i „Sielanka”. Mieszkania chronione wyposażone są w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego niezbędne do codziennego funkcjonowania

zamieszkujących w nich osób. Dwa mieszkania składają się z 4 pokoi i jedno z trzech pokoi (przechodnich), zatem łącznie może w nich mieszkać 10 wychowanków. Tutejsze Centrum ma nadzór nad mieszkaniami chronionymi od 2011r. Od tego czasu z mieszkań chronionych skorzystało łącznie 47 osób. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 28.07.2023r. mieszkania chronione funkcjonujące w strukturach ECUS zostaną przekształcone w mieszkania treningowe .

Elbląskie Centrum Usług Społecznych przystąpiło również do programu strategicznego – Wsparcie Pieczy Zastępczej na lata 2023-2027, w którym jednym z działań jest wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej tj. zapewnienie staży zawodowych, tworzenie ścieżek aktywizacyjno – edukacyjnych, zdobycie dodatkowych uprawnień zawodowych, treningi umiejętności życiowych. Wniosek został złożony do ROPS w Olsztynie dnia 13.10.2023r.

Mając na względzie dobro dzieci przebywających w rodzinach z wieloma problemami przy uwzględnieniu możliwości i doświadczenia pomocowego zaangażowanych instytucji i organizacji, niezbędne jest dalsze prowadzenie wsparcia w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych rodziców biologicznych, umiejętności radzenia z trudnościami oraz konieczność: zwiększania liczby rodzin zastępczych, zwiększania liczby asystentów rodziny, a także miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych zabezpieczających realizację postanowień sądu.

Priorytetem jest stałe monitorowanie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, problemem przemocy czy uzależnień. Pracownicy ECUS na bieżąco dokonują analizy sytuacji rodzin, utrzymują stały kontakt z podopiecznymi i przedstawicielami innych służb, instytucji czy organizacji, szczególnie w środowiskach, gdzie może być zagrożone dobro dziecka.

3. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Wzmocnienie funkcjonowania rodzin, systemu pieczy zastępczej oraz adopcji na terenie Gminy Miasto Elbląg.

Cele szczegółowe:

- Wzmocnienie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

- Rozwój systemu pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji
- Wsparcie rodzin i osób funkcjonujących w systemie adopcji
- Zwiększenie kompetencji kadr wspierających rodziny i dzieci

4. GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁANIA

- Rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi
- Rodzinna piecza zastępcza
- Instytucjonalna piecza zastępcza
- Rodziny adopcyjne
- Kadra świadcząca usługi na rzecz dziecka i rodziny

5. BENEFICJENCI PROGRAMU

- Dzieci przebywające lub zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej
- Rodzice naturalni mający trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci
- Rodziny zastępcze
- Usamodzielniani wychowankowie
- Kandydaci na rodziny zastępcze i adopcyjne
- Przedstawiciele instytucji i organizacji pomocowych świadczących usługi na rzecz dziecka i rodziny

6. GŁÓWNE ZADANIA PROGRAMU

- Praca z rodzinami wieloproblemowymi, zagrożonymi odebraniem dziecka, bezradnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności

- Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji
- Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
- Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji
- Rozwój systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji
- Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka
- Praca z rodzinami biologicznymi dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej
- Praca z rodziną naturalną po powrocie dziecka z pieczy zastępczej
- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz innych podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie

7. ZAKŁADANE EFEKTY

- zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną naturalną
- zwiększenie liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych
- rodzin zastępcze otrzymały pakiet usług, który ma na celu podejmowanie działań przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu i rutynie oraz działań mających ułatwić radzenie sobie z codziennymi trudnościami
- rozpropagowanie inicjatyw, metod pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
- zwiększenie dostępu do szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych
- podniesienie jakości usług świadczonych przez pracowników instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin z dziećmi

8. REALIZATORZY PROGRAMU

- **Elbląskie Centrum Usług Społecznych - koordynator programu**
- **Urząd Miejski w Elblągu, w tym:**
  - Departament Zdrowia i Spraw Społecznych
  - Departament Edukacji
- **Szkoły**
- **Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne w Elblągu**
- **Sąd Rejonowy w Elblągu**
- **Kuratorzy Sądowi w Elblągu**
- **Komenda Miejska Policji w Elblągu**
- **Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie - Filia w Elblągu**
- **organizacje pozarządowe**
- **niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej**
- **placówki opiekuńczo-wychowawcze**

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków:

- budżetu Gminy Miasto Elbląg
- budżetu państwa
- państwowych funduszy celowych
- funduszy unijnych lub innych zagranicznych mechanizmów finansowania

10. MONITORING PROGRAMU

W celu zapewnienia zgodności realizacji Programu z ustalonymi założeniami i celami koordynator Programu, tj. Elbląskie Centrum Usług Społecznych będzie prowadził stały monitoring, który będzie polegał na zbieraniu, danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizowanych zadań, raz do roku będzie przekazywane do

zaakceptowania przez Prezydenta Elbląga po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Elblągu.

11. EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji zostaną podjęte działania mające na celu zbadanie skuteczności realizowanego Programu. Prowadzona ewaluacja będzie opierała się na analizie zastosowanych form wsparcia i metod pracy. Ponadto ewaluacja oparta będzie na analizie danych porównawczych i osiągniętych wskaźnikach.

Działania realizowane w ramach opracowanego Programu mają charakter otwarty i w zależności od zgłaszanych potrzeb będą podlegały corocznej weryfikacji.

12. SKŁAD ZESPOŁU ds. OPRACOWANIA PROGRAMU

1. Beata Kulesza – Dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
2. Magdalena Falkowska – z-ca Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
3. Justyna Rybak – kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej ECUS w Elblągu
4. Mariola Czerpińska – zastępca kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej ECUS w Elblągu
5. Weronika Kotlewska – zastępca kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej ECUS w Elblągu
6. Anna Lassmann – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Elblągu
7. Paulina Lutomska – Urząd Miasta Departament Zdrowia i Spraw Społecznych
8. Dorota Maciorowska – Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu
9. Monika Kresimon – Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 4 w Elblągu
10. Monika Józefowicz – Szpital Miejski w Elblągu
11. Agnieszka Koziar – Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 4 w Elblągu
12. Magda Czapiewska – Inspektor w ECUS
13. Katarzyna Nowomiejska – terapeuta ds. uzależnień w ECUS
14. Magdalena Kiedrowska – starszy pracownik socjalny ECUS
15. Katarzyna Łuciów – specjalista pracy z rodziną ECUS
16. Izabela Jędrzyńska – starszy specjalista pracy z rodziną ECUS
17. Dorota Połubińska – starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ECUS
18. Olga Klemens – specjalista pracy socjalnej ECUS
19. Dorota Wakor - specjalista pracy socjalnej ECUS
20. asp. szt. Artur Bajorek – KMP w Elblągu
21. Anna Pawełas – asystent rodziny ECUS

22. Agnieszka Rucińska-Cyran - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Elblągu
23. Katarzyna Januszkiewicz - starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ECUS
24. Magdalena Pietrzok - starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ECUS
25. Jolanta Lachowska - starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ECUS
26. Dorota Kodrzycka – psycholog ECUS
27. Zbigniew Kaźmierczak – kurator zawodowy Sąd Rejonowy Elbląg
28. Małgorzata Drzewiecka – kierownik Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego – filia w Elblągu
29. Anna Miazga - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Elblągu
30. Katarzyna Małkiewicz - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Elblągu
31. Barbara Bobrowska – Wajnert psycholog ECUS

13. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

OBSZAR DZIAŁANIA: Rodziny naturalne przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych						
Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1 : Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze						
1. Praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka, niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności	1.1. Stały monitoring środowisk rodzin w obszarze dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych.	1.Stworzenie aktualnej bazy środowisk zagrożonych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych. 2.Kuratorzy Sądowi. 3.Dzielnicy KMP	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
	1.2. Podejmowanie interwencji kryzysowej poprzez reagowanie na sygnały (w tym anonimowe) dotyczące zaniedbywania, krzywdzenia dzieci, itp.	1.Zminimalizowanie sytuacji kryzysowych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych. 2.Kuratorzy Sądowi. 3.Komenda Miejska Policji.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba podjętych interwencji
	1.3.Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (radca, psycholog, psychiatra, terapeuta) oraz mediacji w sprawach rodzinnych.	1.Poprawa relacji w rodzinie. 2.Zmniejszenie konfliktów rodzinnych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych. 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej	- liczba udzielonych porad - liczba osób objętych specjalistycznym poradnictwem - liczba mediacji
	1.4. Prowadzenie indywidualnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem i doradcą zawodowym oraz terapii indywidualnej i rodzinnej. Organizowanie prelekcji tematycznych i warsztatów dla rodziców.	1.Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.	1.Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne	2024-2026	Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne	- liczba przeprowadzonych konsultacji, terapii, prelekcji i warsztatów
	1.5 Prowadzenie działań o charakterze psychoedukacyjnym i profilaktycznym wśród dzieci	1.Zaznajomienie dzieci i młodzieży z istniejącymi zagrożeniami.	1.Urząd Miejski. 2.Szkoły i placówki oświatowe, w tym poradnie	2024-2026	Urząd Miejski Departament Edukacji KMP	- liczba przeprowadzonych zajęć wśród dzieci i młodzieży

	i młodzieży dotyczących zagrożeń związanych z: - cyberprzestrzenią - substancjami psychoaktywnymi - zaburzeniami odżywiania oraz wspomagających wychowawczą funkcję rodziny.		psychologiczno-pedagogiczne 3.Komenda Miejska Policji 4. Sanepid 5.inne instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie			
	1.6 Objęcie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocą w formie dożywiania w szkole oraz umożliwienia skorzystania z różnych form wypoczynku i placówek wsparcia dziennego.	1.Zapewnienie ciepłego posiłku. 2.Wzmocnienie i utrwalenie oddziaływań wychowawczo – terapeutycznych. 3.Udzielenie pomocy rodzinom w zapewnieniu opieki nad dziećmi.	1.Urząd Miejski. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 3.Instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole, wypoczynkiem i placówkami wsparcia dziennego
	1.7.Powoływanie zespołów interdyscyplinarnych na rzecz wspierania i ochrony dziecka i rodziny.	1.Opracowanie planu pomocy dla rodziny uwzględniającego możliwości wdrożenia wielopłaszczyznowej pomocy.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych. 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba powołanych zespołów interdyscyplinarnych
	1.8. Objęcie rodzin pracą socjalną.	1.Zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin, w tym rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej. 2.Utrzymanie stałej kadry pracowników socjalnych	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba pracowników socjalnych - liczba rodzin objętych pracą socjalną
	1.9 Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny.	1.Zwiększenie wsparcia rodzin, w tym rodzin niewydolnych,	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem

		zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej. 2.Utrzymanie stałej kadry asystentów rodzinnych.				asystenta rodziny
	1.10 Zatrudnianie rodzin wspierających w rozwiązywaniu problemów konkretnej rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	1.Wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej ról.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zwartych umów z rodzinami wspierającymi
	1.11.Prowadzenie warsztatów dla rodziców, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz wdrażanie nowych form i metod pracy z rodziną: konferencja grupy rodzinnej - KGR, krótkoterminowa terapia skoncentrowana na rozwiązaniu problemu –TSR, wykłady.	1.Podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba przeprowadzonych warsztatów - liczba osób uczestniczących w warsztatach
	1.12.Tworzenie przestrzeni do wspólnego spędzania czasu w różnorodnych formach np. tydzień bliskości, banki czasu.	1.Poprawa relacji między członkami rodziny i wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie.	1.ESWiP 2.Inne instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych.	- liczba zorganizowanych zajęć
	1.13. Pomoc wolontarystyczna.	1.Wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu dziecka poprzez pokazanie nowych form spędzania czasu wolnego.	1.Organizacje pozarządowe. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych Regionalne Centrum Wolontariatu	- liczba rodzin objętych wolontariatem - liczba rodzin objętych wsparciem
	1.14. Zatrudnienie streetworkerów/animatorów.	1.Stworzenie możliwości	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zatrudnionych

		alternatywnego spędzania czasu wolnego – zatrudnienie co najmniej 1 pedagoga ulicy lub animatora.	2.Organizacje pozarządowe			streetwokerów /animatorów
	1.15. Wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego.	1.Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin wymagających wsparcia w sposób zapewniający różnorodność form pracy oraz wysoki standard usług.	1.Urząd Miejski. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 3.Organizacje pozarządowe.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba placówek wsparcia dziennego w tym nowoutworzonych - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
	1.16. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz pomocy materialnej dla uczących się dzieci i młodzieży (stypendia socjalne i naukowe).	1.Zwiększenie wsparcia finansowego dla dzieci i młodzieży.	1.Urząd Miejski 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Urząd Miejski Departament Edukacji	- liczba dzieci i młodzieży objętych funduszami stypendialnymi
	1.17. Prowadzenie kampanii lokalnej zapobiegającej krzywdzeniu dzieci.	1.Aktualizacja informatora zawierającego bazę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. 2.Przygotowanie i emisja w lokalnych mediach spotu uświadamiającego mieszkańców miasta Elbląga o konieczności reagowania i informowania odpowiednich służb	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.Organizacje pozarządowe. 3.KMP	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zorganizowanych kampanii

		o sytuacjach związanych z zaniedbywaniem i krzywdzeniem dzieci (co najmniej 1 kampania rocznie).				
CEL 2: Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej						
1. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej	1.1. Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej poprzez objęcie jej pracą socjalną.	1.Sporządzenie planu pracy przez pracownika socjalnego z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych
	1.2.Zatrudnienie asystenta rodziny.	1.Utrzymanie stałego zatrudnienia kadry asystentów rodzinnych. 2.Skrócenie okresu powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zatrudnionych asystentów rodziny
	1.3.Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską.	1.Umożliwienie rodzicom dostępu m.in. do: - warsztatów z zakresu umiejętności wychowawczych i rozwoju osobistego, - poradnictwa prawnego, - grup samopomocowych, - poradnictwa psychologicznego,	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba lokalnych programów z zakresu wspierania rodziny, - liczba podmiotów realizujących programy z zakresu wspierania rodziny - liczba rodzin naturalnych objętych specjalistycznymi szkoleniami

		- terapii psychologicznej. 2. Poprawa funkcjonowania rodziny naturalnej w celu umożliwienia powrotu dziecka z pieczy zastępczej.				
2. Wsparcie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej	2.1. Stałe monitorowanie sytuacji dziecka, które postanowieniem sądu wróciło do rodziny naturalnej.	1. Zapobieganie występowania sytuacji kryzysowych związanych z nienależytą opieką nad dzieckiem.	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny, do których powróciło dziecko z pieczy zastępczej
	2.2. Szeroko rozumiane działania wspierające rodzinę i dziecko (wskazane w Celu nr 1 niniejszego obszaru)	1. Wyeliminowanie negatywnych zjawisk utrudniających prawidłowe funkcjonowanie rodziny.	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych	

OBSZAR DZIAŁANIA: Instytucjonalna piecza zastępcza						
Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat zadania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1: Funkcjonowanie systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji						
1. Zorganizowanie kompleksowego systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1.1.Prowadzenie placówek opiekuńczo –wychowawczych, zgodnie z obowiązującymi standardami. 1.1.2. Utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej nr 6	1.Zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom.	1.Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych - liczba funkcjonujących placówek opiekuńczo – wychowawczych - liczba nowo utworzonych placówek opiekuńczo - wychowawczych
	1.2.Wspieranie wychowanków przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w ich procesie usamodzielnienia poprzez zapewnianie dzieciom przebywającym specjalistycznej pomocy: psychologicznej, socjoterapeutycznej oraz innowacji pedagogicznych.	1.Zminimalizowanie problemu drugoroczności wśród wychowanków. 2.Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań u wychowanków. 3.Zmotywowanie wychowanków do pozytywnego nastawienia do nauki szkolnej.	1.Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba przeprowadzonych warsztatów na rzecz wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych - liczba wychowanków uczęszczających na dodatkowe zajęcia

	1.3 Ścisła współpraca placówek opiekuńczo - wychowawczych z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej i rodzicami biologicznymi.	1.Zmniejszenie liczby dzieci poniżej 10 roku życia umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1.Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych 2.Placówki opiekuńczo-wychowawcze. 3.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci kierowanych do placówek, w tym poniżej 10 roku życia
	1.4.Realizacja projektów profilaktycznych na rzecz wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.	1.Zwiększenie pomocy specjalistycznej dla wychowanków.	1.Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych 2.Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba zrealizowanych projektów na rzecz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej
	1.5.Utrzymywanie przez placówki opiekuńczo-wychowawcze ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	1.Podniesienie jakości świadczonych usług.	1.Placówki opiekuńczo-wychowawcze. 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba instytucji, organizacji współpracujących z placówkami
	1.6.Rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	1.Stworzenie możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego, pomocy w nauce itp.	1.Placówki opiekuńczo – wychowawcze.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Zdrowia i Spraw Społecznych	- liczba dzieci objętych wsparciem wolontariusza
	1.7. Wspieranie bieżącego funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych.	1.Stworzenie pozytywnego wizerunku placówek. 2.Pozyskanie dodatkowego wsparcia dla placówek.	1.Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2024-2026	Placówki opiekuńczo - Wychowawczej	- liczba zorganizowanych akcji na rzecz promocji placówek -liczba podjętych działań na rzecz pozyskiwania dodatkowego wsparcia

OBSZAR DZIAŁANIA: RODZINY ADOPCYJNE

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1: Zapewnienie profesjonalnego systemu wsparcia rodzinom adopcyjnym						
1. Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka.	1.1.Promowanie przysposobienia dzieci jako skutecznej formy pomocy dziecku pozbawionej opieki rodziny naturalnej.	1.Zwiększenie liczby dzieci przysposobionych.	1.Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba przeprowadzonych adopcji - liczba działań promujących adopcję
	1.2 Pozyskiwanie kandydatów na rodziców adopcyjnych.	1.Zwiększenie liczby rodziców adopcyjnych	1.Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu,	2024-2026	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba osób/rodzin, adopcyjnych
	1.3. Szkolenie kandydatów na rodziców adopcyjnych.	1.Uzyskanie przez kandydatów specjalistycznego przeszkolenia.	1.Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu.	2024-2026	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba osób/rodzin, które ukończyły szkolenie
	1.4 Wspieranie rodzin adopcyjnych poprzez organizowanie spotkań indywidualnych i grupowych.	1.Wzmocnienie rodzin adopcyjnych w pełnieniu swojej roli.	1.Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu.	2024-2026	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka - liczba porad udzielanych rodzinom adopcyjnym - liczba przeprowadzonych spotkań (grup

						wsparcia itp.) - liczba spotów informacyjnych na temat adopcji
	1.5 Zacieśnienie współpracy pomiędzy ECUS a Warmińsko – Mazurskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Olsztynie Filia w Elblągu	1.Szybsze umieszczanie dzieci w rodzinach adopcyjnych	1.Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Warmińsko – Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie Filia w Elblągu	- liczba posiedzeń w sprawie okresowej oceny sytuacji dziecka wolnego prawnie

OBSZAR DZIAŁANIA: RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat zadania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
Cel 1: Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej oraz pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji						
1.Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.	1. 1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez prowadzenie akcji promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	1.Przygotowanie i emisja audycji telewizyjnych. 2.Aktualizowanie strony internetowej. 3.Przygotowanie art. prasowych/spotów i ulotek 4.Zorganizowanie	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych– w miarę pozyskanych środków finansowych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba nowoutworzonych rodzin zastępczych - liczba artykułów prasowych, spotów telewizyjnych ulotek dotyczących promocji rodzicielstwa

		konferencji, seminariów, obchodów dnia rodzicielstwa zastępczego. 5.Przygotowanie co najmniej 1 kampanii rocznie.				zastępczego - liczba przeprowadzonych kampanii
	1.2. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.	1.Przeprowadzenie szkolenia dla kandydatów zgłaszających gotowość bycia rodziną zastępczą z terenu miasta Elbląga. 2.Zwiększenie liczby profesjonalnie przygotowanych osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (co najmniej 1 grupy szkoleniowe rocznie)	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, - liczba osób/rodzin, które ukończyły szkolenie
2. Wzmacnianie wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w tych rodzinach	2.1.Realizacja katalogu świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.	2.Wypłacanie świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2024	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		2.Wypłacanie dodatku z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		3.Wypłacanie dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka.	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba dzieci niepełnosprawnych przebywających w rodzinach zastępczych
		4.Wypłacanie świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba wydanych decyzji

	wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.				
	5.Wypłacanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin zastępczych zawodowych
	6.Wypłacanie świadczeń za pełnienie funkcji rodziny pomocowej, na podstawie zgłoszonych wniosków.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zawartych umów na pełnienie funkcji rodziny pomocowej
	7.Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej w której przebywa więcej niż 3 dzieci.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zawartych umów na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich
	8.Udzielanie prawa do czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin korzystających z urlopu
	9.Wypłacanie świadczeń jednorazowych lub okresowych na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba wydanych decyzji

		sprawowanej opieki.				
		10.Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin/dzieci objętych dofinansowaniem
		11.Wypłacanie środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodziny zawodowej i niezawodowej.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych (zadanie obligatoryjne w przypadku rodziny zastępczej zawodowej, w której jest powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej).	- liczba rodzin objętych świadczeniem
		12.Wypłacanie świadczeń (max dla 3 rodzin) na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu dla rodzin zastępczych zawodowych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych świadczeniem
	2.2. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	1.Objęcie usługami koordynatora rodzin zastępczych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zatrudnionych koordynatorów - liczba rodzin objętych usługami koordynatora
	2.3 Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych.	1.Zwiększenie dostępności do diagnostyki i poradnictwa dla rodzin zastępczych tj. wsparcie specjalistów: psychologa, pedagoga i terapeuty.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych poradnictwem, - liczba udzielonych porad
	2.4 Organizowanie szkoleń dla	1.Podniesienie wiedzy	1.Elbląskie Centrum	2024-2026	Elbląskie Centrum	- liczba

	rodzin zastępczych.	rodzin zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci.	Usług Społecznych		Usług Społecznych	zorganizowanych szkoleń - liczba rodzin uczestniczących w szkoleniach
	2.5 Organizowanie superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych.	1.Podniesienie jakości sprawowanej opieki nad dziećmi.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin uczestniczących w superwizji
	2.4. Określenie corocznego limitu wzrostu rodzin zastępczych zawodowych.	1.Wzrost rodzin zawodowych o 1 w każdym roku.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba nowo powołanych rodzin zawodowych
	2.5. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	1.Uzyskanie dodatkowego wsparcia osobowego dla rodzin zastępczych.	1.Organizacje pozarządowe. 2.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba rodzin objętych wsparciem wolontariusza
3. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.	3.1. Realizacja indywidualnych programów usamodzielniania.	1.Stworzenie wychowankom korzystnych warunków w procesie ich usamodzielniania.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba usamodzielnianych wychowanków
	3.2.Wspieranie finansowe i rzeczowe usamodzielnianych wychowanków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.	1.Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba wychowanków korzystających z pomocy finansowej
	3.3. Kierowanie wychowanków do udziału w programach, projektach w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej. Wsparcie procesu usamodzielnienia poprzez działania treningowe.	1.Podniesienie kwalifikacji zawodowych wychowanków.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.PUP, 3.Organizacje i instytucje statutowo uprawnione do kształcenia zawodowego	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba osób uczestniczących w programach, projektach - liczba osób objętych wsparciem w ramach działań treningowych
	3.4. Prowadzenie mieszkań treningowych dla usamodzielnianych wychowanków. Rozwijanie i modernizacja infrastruktury lokalowej.	1.Zapewnienie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. 2.Dostosowanie mieszkań do	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba wychowanków zamieszkujących w mieszkaniach treningowych

		obowiązujących standardów				
	3.5.Pomoc w pozyskaniu mieszkania z zasobów gminy o podstawowym standardzie do zamieszkania.	1.Pozyskanie co najmniej 1-2 mieszkań rocznie.	1.Urząd Miejski.	2024-2026	Urząd Miejski Departament Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji Referat Spraw Mieszkaniowych	- liczba wychowanków, którzy otrzymali mieszkanie

OBSZAR DZIAŁANIA: Kadra świadcząca usługi na rzecz dziecka i rodziny

Zadanie	Sposób realizacji	Rezultat działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Wskaźniki
CEL 1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry świadczącej usługi na rzecz dziecka i rodziny						
1. Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej, placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz innych podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	1.1.Umożliwienie uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach kadrze świadczącej usługi na rzecz dziecka i rodziny	1.Uczestnictwo w szkoleniach, kursach z zakresu pracy z rodziną konferencjach i warsztatach specjalistycznych.	1.Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie. 3.Placówki opiekuńczo - wychowawcze.	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba zorganizowanych szkoleń
	1.2.Promowanie nowych rozwiązań i dobrych praktyk w zakresie wsparcia rodziny	1.Rozszerzenie wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy specjalistami z kraju	1. Elbląskie Centrum Usług Społecznych 2.Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	-liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych w kraju

		i zagranicy.	i rodzinie. 3.Placówki opiekuńczo - wychowawcze			- liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych poza granicami kraju
	1.3.Wspieranie środowisk zawodowych związanych z systemem pieczy zastępczej w szczególności poprzez działania edukacyjne sprzyjające wymianie doświadczeń.	1.Promowanie współpracy sektorowej i międzysektorowej na rzecz rodziny.	1.Kuratorzy sądowi 2.Pracownicy pieczy instytucjonalnej 3.Organizator rodzinnej pieczy zastępczej 4.Pracownicy oświaty	2024-2026	Elbląskie Centrum Usług Społecznych	- liczba koalicji - liczba lokalnych partnerstw

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt. 1 i art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, natomiast do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

W opracowanie niniejszego programu zaangażowane były instytucje i organizacje działające w Elblągu na rzecz rodziny i dziecka.

Przyjęcie „Elbląskiego programu wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2026” przewiduje rozwój działań profilaktycznych, usług społecznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka w celu zapobieżenia umieszczaniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność, po uprzednim wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Środki finansowe na realizację zaplanowanych działań są zabezpieczone w budżecie Miasta, z wyjątkiem dodatkowych nakładów potrzebnych na utworzenie nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie ze złożonym w dniu 25.10.2023 r. wnioskiem przez Gminę Miasto Elbląg.

Treść uchwały została poddana konsultacjom społecznym z organizacjami pozarządowymi.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.